

JOMALA KOMMUN

Kallelse till
Kommunstyrelsens
sammanträde

22.4.2024

kl. 16:00

DATUM: 22.4.2024 kl. 16:00
PLATS: Kommunkansliet

ÄRENDEN:

64	SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE.....	1
65	ANMÄLNINGSÄRENDEN.....	2
66	GRANSKNING AV KOMMUNFULLMÄKTIGES PROTOKOLL 2.4.2024.....	3
67	INRÄTTANDE AV BEFATTNINGAR I BARNOMSORGEN.....	4
68	DETALJPLANERING VIKINGADALEN 170-422-1-15 PRESTGÅRDEN BY.....	5
69	GATURITNINGAR, SMÅHOLMAVÄGEN MÖCKELÖ.....	7
70	GATURITNINGAR, GATURITNINGAR, ÖSTERHAGSVÄGEN SVIBY.....	7
71	GATURITNINGAR, VÄSTERKALMARE NÄSET 1:58 OCH SKOLTOMTEN 1:50.....	9
72	ANHÅLLAN OM ANSLUTNING TILL KOMMUNENS AVLOPPSVERK. FASTIGHETEN ENBACKEN RNR 5:128 I SVIBY.....	11
73	ANHÅLLAN OM JAKTRÄTT PÅ KOMMUNENS MARK, DALKARBY RÅDJURSAKTLAG.....	12
74	TILLSÄTTANDE VALNÄMNDER OCH VALBESTYRELSE, FYLLNADSVÄL.....	13
75	PROJEKTKOMMITTÈ FÖR BYGGANDE AV ÄLDREBOENDE.....	15
76	ANHÅLLAN OM RÄTT TILL AVVIKELSE FRÅN LAG ENLIGT KOMMUNALLAGEN 14 §.....	18
77	YTTRANDE LAGFÖRSLAG OM TILLFÄLLIGT LIKVIDITETSSTÖD TILL KOMMUNER.....	19
78	SYNPUNKTER KOMMUNALLAGEN.....	21
79	OASENS FÖRBUNDSFULLMÄKTIGE 6.5.2024, DIREKTIV TILL OMBUD.....	25
80	KONFIDENTIELLT ÄRENDE - RÄTTELSEYRKANDE BESLUT OM NÄRSTÅENDEVÅRD.....	26
81	SAMMANTRÄDETS AVSLUTANDE.....	27

Jomala den 17.4.2024

Kommunstyrelsens ordförande

Wille Valve

Denna möteskallelse har anslagits på anslagstavlan för offentliga delgivningar. Protokollet är framlagt till allmänt påseende senast från och med den 23.4.2024 på www.jomala.ax/protokoll och på kommunkansliet.

På tjänstens vägnar:

Christian Dreyer, kommundirektör

64

SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE

SAMMANTRÄDETS ÖPPNANDE

Sammanträdet inleds kl. xx.

SAMMANKALLNING OCH BESLUTFÖRHET

Kallelsen sänds ut fem dagar före sammanträdet. Inom samma tid ska sammanträdet delges på kommunens elektroniska anslagstavla. Kommunstyrelsen är beslutför då minst hälften av ledamöterna är närvarande.

PROTOKOLLJUSTERING

Till protokolljusterare föreslås Anders Ekström och Sandra Listerby.

FÖREDRAGNINGSLISTAN

Föredragningslistan godkänns enligt kallelsen eller så fattas beslut om eventuella tilläggsärenden.

65

ANMÄLNINGSÄRENDE

Till kommunstyrelsen delges följande information:

1. Representanter från Svinryggens deponi berättar om verksamheten och framtidsplaner.
2. Besvär till kommunstyrelsens beslut § 32/26.2.2024.
3. Tjänstemannabeslut kvartal 1 år 2024.

66

**GRANSKNING AV KOMMUNFULLMÄKTIGES PROTOKOLL
2.4.2024**

KST § 66/22.4.2024:

Enligt 49 § 3 mom. kommunallagen för landskapet Åland (ÅFS 1997:73) och Jomala kommuns förvaltningsstadga 48 § 2 mom. 2 p. ska kommunstyrelsen granska lagligheten av de beslut som fattas av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har hållit sammanträde 2.4.2024. Protokollet i sin helhet finns att läsa på kommunens webbplats, på adressen www.jomala.ax/protokoll, under fliken Protokoll.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen konstaterar att besluten har tillkommit i laga ordning och kan verkställas.

Dnr: DIARIET 125/24

67

INRÄTTANDE AV BEFATTNINGAR I BARNOMSORGEN

KST § 67/22.4.2024:

Kommunfullmäktige har genom § 92/12.12.2023 beviljat medel för utökning av barnomsorgspersonal. Dessa tjänster ska formellt inrättas av kommunfullmäktige i enlighet med kommunens förvaltningsstadga.

Beredningen kompletteras inför kommunstyrelsens sammanträde den 22.4.

Dnr: DIARIET 136/23

68

DETALJPLANERING VIKINGADALEN 170-422-1-15 PRESTGÅRDEN BY

KST § 173/11.9.2023:

Nora-hus Ab har 12.5.2023 inlämnat en ansökan om detaljplanering av fastigheterna 1:15 Vikingadalen (170-422-1-15) och 8:6 Backebo (170-422-8-6) i Prestgården by. Ansökan, enligt bilaga:

./.

Bilaga A – KST § 173

Av ansökan framgår att avsikten är att möjliggöra ett småhusdominerat bostadsområde i enlighet med delgeneralplanen. Nora-hus anhåller om extern planläggare och står för samtliga planläggningskostnader.

Kommunens planerare har lämnat utlåtande över anhållan. Utlåtande 31.8.2023, enligt bilaga:

./.

Bilaga B – KST § 173

Av utlåtandet framgår att området enligt delgeneralplanen är avsett för ett småhusdominerat bostadsområde. Således finns inga planmässiga hinder för att gå vidare med planerna. Den externa planläggaren kan godkännas. I ett nästa skede måste målsättningar för detaljplanen lämnas in.

Kommunens planerare och planläggare är inkallade som sakkunniga.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar godkänna ansökan om detaljplanering av fastigheterna 1:15 Vikingadalen (170-422-1-15) och 8:6 Backebo (170-422-8-6) i Prestgården by, under förutsättning att markägaren åtar sig att stå för planläggningskostnaderna. Kommunstyrelsen beslutar godkänna Tiina Holmberg som extern planläggare. Separata målsättningar för detaljplanen ska inlämnas innan ärendets nästa behandling.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

KST § 196/30.10.2023:

Markägaren har 9.10.2023 lämnat in målsättningar. Målsättningar, enligt bilaga:

./.

Bilaga C – KST § 196

Kommunens planläggningskontor har 17.10.2023 samtyckt till att målsättningarna godkänns.

Kommunens planerare och planläggare är inkallade som sakkunniga.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar godkänna de inlämnade målsättningarna enligt bilaga C.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns. Särskild hänsyn ska tas till vattenav-
rinningen till det så kallade lilla träsket.

KST § 68/22.4.2024:

Den externa planläggaren har tagit fram ett förslag till detaljplan inklusive
beskrivning daterad 11.4.2024. Förslag till detaljplan för kvarteren 42241–
42243 samt park- och trafikområden, enligt bilaga:

./. Bilaga D – KST § 68

Kommunens planläggare har lämnat utlåtande över planförslaget. Kommu-
nens planläggares utlåtande, enligt bilaga:

./. Bilaga E – KST § 68

Av utlåtandet framgår att planförslaget följer de av kommunstyrelsen an-
tagna målsättningarna. Genom förslaget på detaljplan bildas kvarter för eg-
nahemshus, radhus och kopplade byggnader för bostadsändamål. Andelen
grönområden i förslaget är något lägre än normalt i Jomala men sett till när-
heten till rekreations- och friluftsområden är exploateringsgraden rimlig.
Planområdet utökas med fastigheterna 170-422-3-2 och 170-422-8-7 och
samma målsättningar tillämpas på dessa. Förverkligandet av planområdet
kräver att en ny avloppsledning byggs till pumpstationen vid Sundblomsvä-
gen, huvudledning för vatten finns i närheten av området. Kommunens
planläggare anser att förslaget kan gå vidare till samråd för att officiellt
höra berörda grannar och myndigheter.

Enligt 30 § plan- och bygglagen (ÅFS 2008:102) ska de som berörs av en
plan, om det kan anses vara ändamålsenligt med planens syfte och bety-
delse, ges tillfälle till samråd och att yttra sig skriftligen eller muntligen
över planförslaget. Enligt 8 § 2 mom. plan- och byggförordningen (ÅFS
2008:107) ska ett meddelande om samråd delges berörda per post, anslås på
kommunens anslagstavla eller publiceras i minst en lokal tidning med all-
män spridning i landskapet senast 14 dagar före samrådsmötet.

Kommunens planläggare är inkallad som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar hålla samråd enligt 30 § plan- och bygglagen
gällande förslaget till detaljplan för kvarteren 42241–42243 samt park- och
trafikområden, samt beskrivning daterad 11.4.2024.

69

GATURITNINGAR, SMÅHOLMAVÄGEN MÖCKELÖ

KST § 69/22.4.2024:

Björnin Gitech Ab har på uppdrag av Jomala kommun uppgjort förslag för grundförbättring och anläggande av trottoar längs Småholmavägen i Möckelö. Gaturitningar, enligt bilaga:

./.

Bilaga A – KST § 69

Enligt plan- och byggförordningen (2008:107) för landskapet Åland antar kommunen gaturitningar efter att förslaget varit utställt under minst 14 dagar. Innan utställningen skall ägare och innehavare av fastigheter som gränssar till gatuområdet meddelas.

Grundförbättring och anläggande av gång och cykelled utförs som en del av kommunens fastställda plan för gång och cykelleder. Vägavsnittet, GC-led och berörda infarter beläggs med asfalt.

Teknisk chef förordar:

Kommunstyrelsen godkänner gaturitningar uppgjorda av Björnin Gitech Ab daterade 12.04.2024 och beslutar att ställa ut dessa till allmänt påseende under 14 dagar.

Tekniska chefen är inkallad som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner gaturitningar uppgjorda av Björnin Gitech Ab daterade 12.04.2024 och beslutar att ställa ut dessa till allmänt påseende under 14 dagar.

70

GATURITNINGAR, ÖSTERHAGSVÄGEN I SVIBY

KST § 70/22.4.2024:

Björilin Gitech Ab har på uppdrag av Jomala kommun uppgjort förslag för breddning av Österhagsvägen samt anläggande av trottoar längs vägavsnittet i Sviby. Utredning och gaturitningar, enligt bilaga:

./.

Bilaga A – KST § 70

Enligt plan- och byggförordningen (2008:107) för landskapet Åland antar kommunen gaturitningar efter att förslaget varit utställt under minst 14 dagar. Innan utställningen skall ägare och innehavare av fastigheter som gränssar till gatuområdet meddelas.

Breddning av Österhagsvägen utförs dels som en deletapp av kommunens fastställda plan för gång- och cykelled mellan Sviby och Jomala affärsområde och dels för att i framtiden kunna fungera som tillfartsväg vid vidare exploatering av Norra Bergshöjdens bostadsområde. Vägavsnittet, GC-led och berörda infarter beläggs med asfalt.

Teknisk chef förordar:

Kommunstyrelsen godkänner gaturitningar uppgjorda av Björilin Gitech Ab daterade 19.01.2024 och beslutar att ställa ut dessa till allmänt påseende under 14 dagar.

Tekniska chefen är inkallad som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner gaturitningar uppgjorda av Björilin Gitech Ab daterade 19.01.2024 och beslutar att ställa ut dessa till allmänt påseende under 14 dagar.

Dnr: DIARIET 271/21

71

**GATURITNINGAR, VÄSTERKALMARE NÄSET 1:58 OCH SKOL-
TOMTEN 1:50**

KST § 50/21.3.2024:

DEAB Konsult har uppgjort förslag till gaturitningar och kommunalteknik på delar av detaljplaneområdet Näset 1:58 och Skoltomten 1:50 i Kalmar-näs. Gaturitningar, enligt bilaga:

./. Bilaga A – KST § 50

Enligt plan- och byggförordningen (2008:107) för landskapet Åland antar kommunen gaturitningar efter att förslaget varit utställt under minst 14 dagar. Innan utställningen skall ägare och innehavare av fastigheter som grän-sar till gatuområdet meddelas.

Enligt avtalet om markanvändning och överlåtelse av fast egendom daterat 8.3.2023, bygger markägarna gator och kommunalteknik enligt kommunens anvisningar och med iakttagande av gällande normer och regelverk. Gatu-ritningarna visar att gatorna är placerade inom i planen angivna gatuområ-den samt höjdmässigt planerade enligt omkringliggande terräng. Gator och GC-leder förses med asfaltbeläggning och gatubelysning. Samtliga tomter är försedda med anslutning för vatten och avlopp. Dagvatten skall hanteras i enlighet med i avtalet angiven dagvattenstrategi.

Teknisk chef förordar:

Kommunstyrelsen godkänner gaturitningar och kommunalteknik uppgjorda av DEAB Konsult Ab daterade 31.12.2023 och beslutar att ställa ut dessa till allmänt påseende under 14 dagar.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen godkänner gaturitningar och kommunalteknik uppgjorda av DEAB Konsult Ab daterade 31.12.2023 och beslutar att ställa ut dessa till allmänt påseende under 14 dagar.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

KST § 71/22.4.2024:

Gaturitningarna enligt bilaga A har varit utställda under tiden 22.3-14.4.2024. Under utställningstiden har en anmärkning inkommit från Ålands Landskapsregering, vägnätsbyrån. I anmärkningen ges rekomen-dationer enligt bilaga:

./. Bilaga B – KST § 71

Den aktuella korsningspunkten som vägnätsbyrån kommenterar är en be-fintlig anslutning till ett förutvarande bostadsområde. Vägen i fråga kom-pletteras med gång och cykelled. Korsningspunkten är befintlig och berör

sålendes inte i dessa gaturitningar. Körbanans beläggingsgrad är i sektionerna 1–190 planerad till 5,7m. I och med att området planeras för egna hemshus bedöms gatan bli lågt trafikerad och anses därmed följa rekommendationer för gångse motsvarande gata.

Enligt 49 § förvaltningsstadgan (7.3.2023) antar kommunstyrelsen gaturitningar och beslutar om kommunal teknik.

Tekniska chefen är inkallad som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar anta gaturitningarna enligt bilaga A.

Dnr: DIARIET 129/24

72

**ANHÅLLAN OM ANSLUTNING TILL KOMMUNENS AVLOPPS-
VERK. FASTIGHETEN ENBACKEN RNR 5:128 I SVIBY.**

KST § 72/22.4.2024:

Fastighetsägaren anhåller om att få ansluta ett bostadshus under uppförande på fastigheten Enbacken RNR 5:128 (fastighetsbeteckning 170-424-5-128) i Sviby by till kommunens avloppsverk. Anhållan, enligt bilaga:

./. Bilaga A – KST § 72

Planritning 05012024/1, enligt bilaga:

./. Bilaga B – KST § 72

Enligt kommunfullmäktiges delegeringsbeslut ingår teknisk chef avtal om anslutning till vatten- och avloppsverk beträffande byggnad som ligger inom vatten- och avloppsverkens verksamhetsområde och som kan anslutas med iakttagande av de allmänna anslutningsbestämmelserna antagna av kommunfullmäktige 31.1.2017.

Byggnaden är belägen cirka 285 meter från kommunal stamledning. Fastigheten befinner sig således utanför verksamhetsområdet för avloppsverket som sträcker sig till 100m från befintlig stamledning enligt kommunens allmänna anslutningsbestämmelser

Enligt 49 § förvaltningsstadgan ingår kommunstyrelsen avtal om anslutning till vatten- och avloppsverk som medför utbyggnad av stamledning eller andra åtgärder som medför att verksamhetsområdet kan komma att utvidgas.

Tekniska chefen förordar:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunens principer för utvidgning av vatten och avloppsverkens verksamhetsområde att bevilja fastighetsägarens anhållan om att ansluta bostadshuset på Enbacken RNR 5-128 i Sviby by till kommunens avloppsverk. Anslutningspunkten anvisas till fastigheten RNR 5:121 enligt planritning 05012024/1 varifrån sökanden får anlägga och bekosta serviceledning till sin byggnad. Sökanden måste själv utverka berörda markägares samtycke till ledningsdragningen.

Tekniska chefen är inkallad som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunens principer för utvidgning av vatten och avloppsverkens verksamhetsområde att bevilja fastighetsägarens anhållan om att ansluta bostadshuset på Enbacken RNR 5-128 i Sviby by till kommunens avloppsverk. Anslutningspunkten anvisas till fastigheten RNR 5:121 enligt planritning 05012024/1 varifrån sökanden får anlägga och bekosta serviceledning till sin byggnad. Sökanden måste själv utverka berörda markägares samtycke till ledningsdragningen

73

**ANHÅLLAN OM JAKTRÄTT PÅ KOMMUNENS MARK,
DALGARBY RÅDJURJAKTLAG**

KST § 73/22.4.2024:

Dalkarby rådjursjaktlag anhåller genom P.G om arrende av jaktträtt på kommunens fastighet Fågelberget RNr 3:163 (fastighetsbeteckning 170-424-3-163) i Sviby by samt fastigheten Borgberget (170-405-3-129) i Dalkarby by 15.8.2024-31.1.2027.

Det kan konstateras att 32 § jaktlagen (ÅFS 1985:31) medger tillstånd för jakt på rådjur för en tid av tre år åt gången. Enligt rekommendation från landskapsregeringen uppmanas jaktlagen att arrendetider på jaktmark och tillstånd till jakt ska gälla samtidigt.

I enlighet med 49 § i förvaltningsstadgan för Jomala kommun beslutar kommunstyrelsen om uthyrning av fast egendom.

Anhållan, enligt bilaga:

./. Bilaga A – KST § 73

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar bevilja Dalkarby rådjursjaktlag rätt att vederlagsfritt från och med den 15 augusti 2024 till och med den 31 januari 2027 inräkna kommunens fastigheter Fågelberget RNr 3:163 (fastighetsbeteckning 170-424-3-163) i Sviby by samt Borgberget (170-405-3-129) i Dalkarby by i jaktlagets jaktareal för rådjursjakt utan begränsningar i jakt-rätten.

74

**TILLSÄTTANDE VALNÄMNDER OCH VALBESTYRELSE,
FYLLNADSVAL**

KST § 249/7.12.2022:

För tidigare behandling av ärendet, se KST § 216/7.11.2022.

Kommunstyrelsen utser ledamöter till kommunens två valnämnder samt till valbestyrelsen vid Oasen för mandatperioden 2023-2026 enligt nedanstående:

Valnämnd röstningsområde 1 – Östra Jomala - Vikingaåsen

Ordinarie ledamöter:

Kenneth	Andersson	ordförande
Mari	Söderdahl	vice ordförande
Marianne	Karlsson	
Anders	Öhberg	
Gitt	Helén	

Ersättare:

1. Gun-Britt Eriksson
2. Jan-Olof Karlsson
3. Ralf Manelius
4. Anne-Marie Koskinen
5. Harry Ekström

Valnämnd röstningsområde 2 – Västra Jomala - Frideborg

Ordinarie ledamöter:

Edgar	Kalm	ordförande
Ann	Grunér-Jansson	vice ordförande
Therese	Sjövall	
Åsa	Andersson	
Tage	Jansson	

Ersättare:

1. Dan Henriksson
2. Barbro Herrgård
3. Marywonne Mäkilä
4. Jim Sundblom
5. Edward Branér

Valbestyrelsen – Oasen boende och vårdcenter

Ordinarie ledamöter:

Birgit	Karlsson	ordförande
Anette	Karlsson-Karlsson	vice ordförande
Jan	Karlsson	

Ersättare:

1. Sarah Vördgren
2. Jenny Olofsson
3. Sven-Olof Häger

Valmyndigheternas sammansättning och kontaktuppgifter meddelas till landskapsregeringen, kommunens centralvalnämnd samt digitalt i rikets valdatasystem.

KST § 225/30.10.2023:

Sven-Olof Häger, som varit tredje ersättare till valbestyrelsen, har 14.5.2023 avlidit. Fyllnadsval behöver därför förrättas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar hålla fyllnadsval och tillsätter en tredje ersättare till valbestyrelsen för mandatperioden 2023-2026.

BESLUT:

Kommunstyrelsen beslutar bordlägga ärendet.

KST § 282/12.12.2023:

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar hålla fyllnadsval och tillsätter en tredje ersättare till valbestyrelsen för mandatperioden 2023-2026.

BESLUT:

Tore Karlström väljs som ersättare till valbestyrelsen för mandatperioden 2023-2026.

KST § 57/21.3.2024:

Marianne Karlsson har per brev daterat det 20.2.2024 begärt befrielse från sitt uppdrag i valnämnden. Fyllnadsval bör förrättas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar hålla fyllnadsval och tillsätter ordinarie ledamot i valnämnden för röstningsområde 1 mandatperioden 2023-2026.

BESLUT:

Ärendet bordläggs.

KST § 74/22.4.2024:

Ordförande har meddelat att Emma-Lina Karlsson samtycker till att väljas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar hålla fyllnadsval och tillsätter ordinarie ledamot i valnämnden för röstningsområde 1 mandatperioden 2023-2026.

75

PROJEKTKOMMITTÈ FÖR BYGGANDE AV ÄLDREBOENDE

KST § 54/21.3.2024:

Kommunfullmäktige har i budget för 2024 under rubriken Kommunstyrelsen givit följande uppdrag:

Förvaltningen får i uppdrag att under första kvartalet 2024, med avstamp i äldreomsorgskommitténs slutrapport, utreda hur kommunen skall säkra tillgång till boendeplatser de kommande åren.

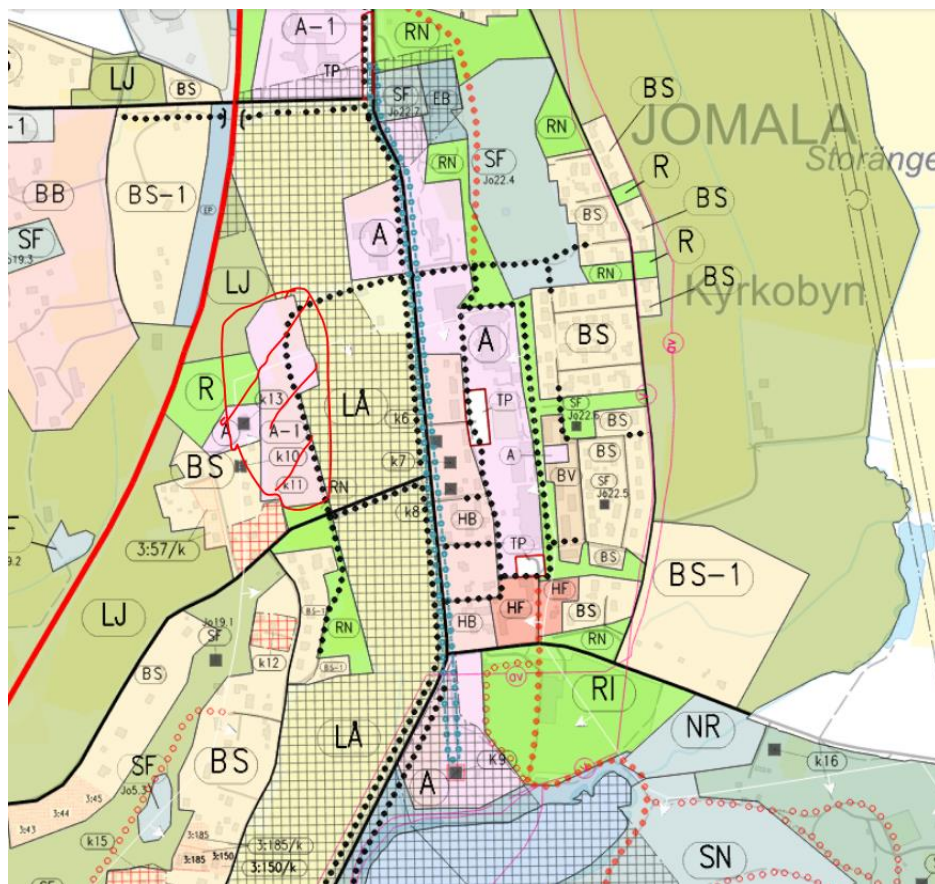
Uppdraget har av styrelsens konkretiserats till tre huvudspår:

1. Bygga boende i egen regi
2. Bygga boende tillsammans med en eller flera kommuner
3. Utreda övriga delägares inställning till att Jomala övertar huvudmannskapet för Oasen och bygga ut på det området.

Kommunstyrelsen tillsatte en arbetsgrupp bestående av Wille Valve, Susanne Blomqvist, Jonas Eriksson, Sandra Listerby och som sakkunniga kommundirektören och äldreomsorgschefen. Deltagit har även biträdande kommundirektören samt kommunens planläggare.

Arbetsgruppen har sammanträtt enskilt och vid två tillfällen tillsammans med representanter från Mariehamns stad.

Efter att ha diskuterat alternativ och tagit del av lämpliga befintliga och nya tomter har arbetsgruppen kommit till slutsatsen att det är den snabbaste och enklaste lösningen att Jomala kommun i egen regi bygger ett äldreboende med ca 50 platser och med möjligheter att bygga ytterligare platser. En lämplig placering är på den A-tomt som finns i anslutning till Berghyddan, se karta:

Denna tomt ägs av Jomala kommun och är i delgeneralplanen planerad för kommunal service. Tomten har närhet till församlingshemmet och samlingshuset i Jomala samt kommunalteknik. Det finns väl utbyggda promenadstråk för rekreation i närområdet. Ett bygge förutsätter en detaljplanering men eftersom det överensstämmer med delgeneralplanens ändamål är det relativt oproblematiskt.

Arbetsgruppen har också diskuterat möjligheten att köpa den s.k. Hemgården av Oasen boende- och vårdcenter. Arbetsgruppen bedömer att även den tomten kunde vara ändamålsenlig men att det troligen är ett projekt som är mer tidsdrygt och som också förutsätter att andra aktörer fattar relevanta beslut.

Slutligen har arbetsgruppen diskuterat alternativ på hur verkställa projektet och efter diskussioner med Mariehamns stad och internt kommit fram till att det över tid mest ekonomiska och enklaste att genomföra är att kommunen bygger ett boende i egen regi. Att bygga ett äldreboende är en långsiktig satsning och kommunen har en stabil ekonomisk bas. Det finns ingen anledning att tro att kommunen inte kommer att ha användning för ett äldreboende under lång tid framöver, och ju mer nuvarande och framtida beslut kommunen har i sina egna händer desto mer inflytande har kommunen över nuvarande och kommande kostnader. Som situationen ser ut är det heller inte troligt att kommunen kommer att stå med tomma platser på ett äldrebo-

ende, då det finns ett stort underskott över lag på Åland gällande boendeplatser med heldygnsomsorg av olika typer.

Med anledning av de slutsatser arbetsgruppen dragit föreslås att kommunstyrelsen för att fullgöra sitt uppdrag i enlighet med budget nu avger ett förslag inför kommunfullmäktige.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att besluta att Jomala kommun beslutar gå in för att bygga ett äldreboende i egen regi. Exakt platsantal fastställs senare. Placeringen ska preliminärt vara på befintlig A-tomt vid Berghyddan, men även alternativet vid Oasen boende- och vårdcenter kan väljas om det går att genomföra med snabb tidtabell.

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att en tilläggsbudget om 100 000 euro beviljas för det vidare arbetet med framtagande av skissritningar och projektering alternativt upphandlingsunderlag.

Kommunstyrelsen tackar arbetsgruppen för dess arbete och konstaterar att dess uppdrag är slutfört. Under förutsättning att kommunfullmäktige fattar beslut enligt förslaget ovan kommer kommunstyrelsen att tillsätta en projekteringskommitté för det vidare arbetet.

BESLUT:

Kommundirektörens förslag godkänns.

KFG § 25/2.4.2024:

BESLUT:

Kommunstyrelsens förslag godkänns.

KST § 75/22.4.2024:

Kommunstyrelsen ska utse en projektkommitté för den fortsatta processen. I det här skedet bör kommitténs uppgift definieras till att ta fram skissritningar för byggande av nytt äldreboende och ge förslag på hur projektet därefter ska gå vidare. Kommittén ska lägga fram sina förslag för kommunstyrelsen som i sin tur ska föreslå skissritningar för kommunfullmäktiges godkännande.

Kommittén bör bestå av politiker, tekniska chefen samt äldreomsorgschefen. Tekniska chefen kan fungera som sekreterare i kommittén. Kommittén har tillgång till de av kommunfullmäktige beviljade medlen. Kommittén kan höra sakkunniga och ska involvera äldrerådet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser en projektkommitté enligt ovan.

76

**ANHÅLLAN OM RÄTT TILL AVVIKELSE FRÅN LAG ENLIGT
KOMMUNALLAGEN 14 §**

KST 76/22.4.2024:

I kommunallagen (ÅFS 1997:73) 14 § står nedanstående:

”Landskapsregeringen kan, i syfte att effektivera den kommunala förvaltningen, öka den kommunala självbestämmanderätten eller decentralisera beslutsfattandet, på ansökan bevilja en kommun eller ett kommunalförbund rätt att avvika från bestämmelserna i en landskapslag eller -förordning.

Rätten att avvika kan gälla [...] 3) avvikelse från särskilda bestämmelser inom ett sakområde.”

I landskapslag om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2020:32) står i Del V, 1 kap 3a § att ”arbetslaget” ansvarar för barnens trygghet och säkerhet inom barnomsorgen.

I samma lag Del V, 1 kap 3b § står ”Lärarnas uppgift är att ansvara för utvecklingen av sin egen undervisning och undervisningssituationen och för elevernas trygghet och säkerhet i all undervisning och övrig verksamhet.”

Enligt uppgift från Landskapsregeringens utbildningsavdelning (mail från jurist 21.3.2023) ska detta tolkas som att det måste fysiskt vara en lärare närvarande vid rast i skolan medan vilken som helst i arbetslaget räcker som fysiskt närvarande vid uteverksamhet inom barnomsorgen.

Jomala kommun motsätter sig inte att ansvaret för barnens säkerhet ska åligga en tjänsteman, men menar att det ansvaret bör tolkas som ansvar att systematisera och bygga upp övervakningen, inte att fysiskt utföra övervakningen till varje del. Nuvarande tolkning från landskapsregeringen är dessutom kostnadsdrivande för kommunen.

Jomala kommun anser att lagen till denna del bör ändras så att det för grundskola införs en liknande formulering som för barnomsorgen. Det är uppenbart att lagstiftarens avsikt inte varit att ställa högre krav på den som övervakar skolbarns säkerhet än den som övervakar barn inom barnomsorgen. Eftersom det tar tid att ändra en lag anholder Jomala kommun redan nu om rätt till avvikelse från landskapslag om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2020:32), Del V, 1 kap 3b § så till motto att även annan personal än lärare får ansvara för ”elevernas trygghet och säkerhet i övrig verksamhet”.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att till Landskapsregeringen inlämna anhållan enligt ovan.

77

YTTRANDE LAGFÖRSLAG OM TILLFÄLLIGT LIKVIDITETSSTÖD TILL KOMMUNER

KST § 77/22.4.2024:

Landskapsregeringen inkom den 19.3.2024 med begäran om remissutlåtande över lagförslag om tillfälligt likviditetsstöd till kommuner. Svar skall vara inkomna senast 3.5.2024.

Remissförfrågan:

./. Bilaga A – KST § 77

Den föreslagna lagen föreslås vara tidsbestämd för tiden 2024–2026, så att den kan tillämpas fram till dess att kriskommunlagstiftning tagits fram. Lagen är framtagen för att garantera medborgare i alla kommuner lagstadgade rättigheter. Detta ska garanteras genom en möjlighet för kommuner i akut likviditetskris att söka tillfälligt stöd av landskapsregeringen.

Andra paragrafen i lagförslaget stadgar att stödet ska beviljas först efter att kommunen själv vidtagit alla tillgängliga åtgärder för att upprätthålla likviditeten. I förarbetet anges att kommunen i första hand ska ta lån, men att det kan finnas situationer då en kommun inte får lån utan en landskapsgaranti och att stöd då kan beviljas.

Femte paragrafen stadgar att landskapet kan återkräva hela eller delar av beloppet, men bara om det beviljats på felaktiga grunder eller använts på felaktigt sätt.

Risken att Jomala skulle hamna på sådant obestånd att Jomala skulle behöva likviditetsstöd är närmast obefintlig i nuläget. Lagstiftningen kan dock ändå vara relevant för Jomala kommun av två anledningar.

Den första anledningen är att om Landskapsregeringen ska betala likviditetsstöd till andra kommuner så får det antas sannolikt att dessa pengar kommer tas från andra medel som kunde kommit kommunerna till gagn. I praktiken kan det således minska Jomalas landskapsfinansiering att andra kommuner söker likviditetsstöd.

Den andra anledningen är att som lagen nu är formulerad skall kommuner före de får stöd uttömma andra möjligheter, inklusive att låna pengar från finansiella institut. Om en kommun är i en djup kris och lånar pengar för att klara sig kortsiktigt är risken stor att kommunen aldrig kommer att betala av dessa lån. Om kommunen senare ska slås samman med andra kommuner (frivilligt eller med stöd i kommande lagstiftning) kan det ligga kommunen i fatet att belastas med stora lån som den nya kommunen ”ärver”.

Ett förslag är att landskapet för att lösa bägge dessa problem lagstiftar så att likviditetsstöd inte beviljas som bidrag utan som räntefria lån.

En kommun med endast tillfällig kris klarar då sin likviditet för den korta krisen och kan sedan betala tillbaka sina pengar. Därmed belastas landskapet bara av förlorade ränteintäkter, och därmed borde inverkan för övriga kommuner vara försumbar.

En kommun som däremot har en långvarig kris kan då inleda förhandlingar med andra kommuner om sammanslagning utan att belastas av lånet. Den tilltänkta nya kommunen får ett problem mindre att hantera vid en samgång.

Ett sådant här förfarande borde både vara varsamt med skattebetalarnas pengar och förenligt med att lagstiftningen ska underlätta frivilliga kommunsammanslagningar.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar skicka beredningen ovan som sitt yttrande till landskapsregeringen.

78

SYNPUNKTER KOMMUNALLAGEN

KST 78/22.4.2024:

Landskapsregeringen har genom ett antal öppna frågeställningar begärt in synpunkter kring Kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland. Kommunen och övriga intressenter har möjlighet att inlämna synpunkter mellan tidpunkterna 18.3-13.5.2024. Kommunens ledningsgrupp har tillsammans med ordförande från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen diskuterat de öppna frågeställningarna. Möjligheten att inlämna synpunkter om Ålands kommunallag har även informerats till fullmäktigeledamöterna samt kommunens äldreråd.

Nedan redogörs för kommunens svar på respektive fråga.

1. Hur ser ni på det kommunala uppdraget idag och i framtiden?

Kärnan i kommunens uppdrag bör fortsättningsvis vara att trygga medborgares vardag, främja hållbar utveckling och erbjuda ändamålsenlig service. Kommunerna kommer att behöva genomföra en digitaliseringsresa och sannolikt kommer kommunstrukturen ändras och/eller nya kommunsamarbeten att uppstå. I både kommunallag och all annan lagstiftning som berör kommunerna bör undvikas att detaljreglera på ett sätt som är kostnadsdrivande och man bör stifta lagar som inte är ett hinder för ändringar i kommunstrukturen.

2. Finns det lagstiftningsåtgärder som kan/bör vidtas för att stärka invånarnas aktiva deltagande i beslutsfattandet och för att öka insynen i kommunens arbete?

Lagen kunde med fördel innehålla definitioner av centrala begrepp för att göra den mer tillgänglig för invånarna. Jomala kommun ser gärna att insynen för invånarna lagstiftas, till exempel gällande att beslutsförslag inför sammanträden ska vara offentliga.

3. I vilken riktning bör kommunallagen utvecklas?

Kommunallagen bör vara så kortfattad och enkel som möjligt för att undvika byråkratisering och reglering av områden som faller inom kommunens självstyre.

4. Landskapsregeringen har i regeringsprogrammet aviserat att revideringen av kommunallagen ska ske stegvis. Vilka frågor/kapitel borde prioriteras i revideringen? Finns det fördelar/nackdelar med en stegvis revidering?

Kommunallagen bör revideras som en helhet. Att se över lagen etappvis gör det svårt att få ett helhetsgrepp av lagen och det uppstår risk för inkonsekventa skrivningar.

5. Vid vilken tidpunkt är det lämpligt att reviderade delar av kommunallagen träder i kraft? I samband med ett val?

Lagen bör träda i kraft i samband med att en ny mandatperiod inleds.

6. Är det någon fråga/område som saknar reglering i nuvarande lag och som bör regleras? Finns det något verktyg som saknas?

Lagen bör vara tydligare kring kommittéer, nämnder och direktionser.

I kommunallagens 4 § stadgas landskapsregeringens skyldighet att tillförsäkra kommunerna möjlighet att delta i beredningen av lagstiftning som rör kommunerna och av andra frågor som är av stor betydelse för den kommunala förvaltningen och ekonomin. Det bör förtydligas hur kommunerna ska få delta i exempelvis lagremisser och samråd. Framförhållning och tidsfrister bör även skrivas in för att möjliggöra reell möjlighet att påverka och använda sitt inflytande. Att få goda och väl beredda remissyttranden ökar lagstiftningskvaliteten.

Det bör utredas huruvida det riktgivande antalet ledamöter i kommunallagens § 38 är ändamålsenligt.

Kommunallagens angivna tidsfrister för bokslut bör jämkas med ÅSUB:s statistikinsamling.

Kommunallagen bör på samma sätt som i Finlands kommunallag införa krav på att ange ledamöters eventuella bindningar i boksluten. Detta kan minska upplevelsen av korruption och svågerpolitik.

Lagen bör aktivt uttrycka att kommuner ska uppgöra koncernbokslut. Lagen bör kräva att kommunen har en planperiod i balans.

Gällande revisorer bör lagen stadga att en kommun ska ha en auktoriserad revisor. Valbarheten för revisorer är i nuvarande lag också motsägelsefull, enligt 74 § 2) punkten är man inte valbar som revisor om man inte är valbar till styrelsen men enligt nästsista stycket är en person som inte har hemort i landskapet valbar till revor.

Lagens nuvarande skrivning kring nämnd för proportionella val har tolkats i en del kommuner som att denna nämnd ska bestå av ordinarie fullmäktigeledamöter medan andra kommuner tillämpar samma valbarhet som alla andra nämnder. Detta kan regleras i lagen. Det är också oklart hur nämnd för proportionella val ska tillämpas i kommunalförbund som inte har full-

mäktige utan stämma, då stämman kan ha ny konstellation vid varje sammanträde.

Kommunens verksamhet på marknaden bör stadgas i kommunallagen på liknande sätt som i Finland då bestämmelserna baserar sig på EU-bestämmelser.

Det bör införas en bestämmelse om per capsulam-beslut direkt i kommunallagen som innebär att styrelse och nämnd kan fatta beslut utanför ett möte genom exempelvis epost.

7. Hur borde regleringen gällande samarbete mellan kommuner utvecklas?

Vad gäller kommunala samarbeten bör utgångspunkten vara att inflytandet ska matcha kostnadsfördelningen/ägandet. Kommunallagen bör ange att minoritetsskydd ej får ingå i kommunala samarbetens grundavtal.

Det bör ses över vilka bestämmelser som ska tillämpas på kommunala samarbeten. Det står i nuvarande lag att vissa paragrafer ska gälla i ”tillämpliga delar” vilket är diffust.

8. Vore det önskvärt att införa möjligheten att använda kommundelsnämnder och sektioner som kommunala organ? Se till exempel 5 § i Åbo stads förvaltningsstadga om koncernsektion eller 8 § i Vasa stads förvaltningsstadga om planeringssektion, allmän sektion och koncernsektion.

Möjligheten till kommundelsnämnder finns redan enligt nuvarande lagskrivningar. Poängen med att skriva in det ordagrant antas vara att man vill marknadsföra det inför eventuella kommunsammanslagningar. Risken med att reglera något som redan är lagligt är att man överreglerar och de facto förminskar möjligheterna för eventuella kommundelsnämnder. En annan risk med kommundelsnämnder är att man breddar byråkratiseringen, har otydlig mandatfördelning samt att vissa kommundelar får större inflytande än andra vilket skulle kunna leda till skillnader i kommunens service och utbud på olika orter i kommunen.

9. Vore det önskvärt att kunna sitta både som fullmäktige- och styrelseledamot samtidigt?

Möjligheten att sitta på dubbla mandat (kommunfullmäktige och kommunstyrelsen) har både för- och nackdelar. Det skulle leda till att vissa kommunala ledamöter sitter på väldigt starka politiska mandat, men det skulle även leda till starkare förankring och effektivitet.

10. Finns det utvecklingsbehov gällande regleringen av Ålands kommunförbund och den kommunala avtalsdelegationen? Kommentarer gällande de enskilda kapitlen

Det bör strykas i 96 § att man måste ingå i kommunförbundet eftersom man kan utträda. Det kunde lagstiftas att de som ej är medlemmar i ÅKF ändå ska ha inflytande i ÅKFs beslut gällande KAD.

11. Finns det regleringar som är otydliga, behöver förändras eller är överreglerade? Svara i kapitelordning.

Se svaren på övriga frågor.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar insända ovanstående beredning som ett första utlåtande inför revideringen av Ålands kommunallag.

79

OASENS FÖRBUNDSFULLMÄKTIGE 6.5.2024, DIREKTIV TILL OMBUD

KST § 79/22.4.2024:

Kommunalförbundet Oasen boende- och vårdcenter kallar till förbundsfullmäktige den 6.5 klockan 13.00, Styrmansrummet/Hotell Arkipelag.

Kallelse, enligt bilaga:

./.

Bilaga A – KST § 79

Jomala kommuns representanter i förbundsfullmäktige är Peggy Eriksson med Mona Karlsson som ersättare.

Vid förbundsfullmäktige ska enligt kallelsen följande ärenden behandlas:

§1 Sammanträdets konstituerande

§2 Val av ordförande och vice ordförande för 2024

§3 Centralnämnd för proportionella val i fullmäktige

§4 Val av förbundsstyrelse och förbundsstyrelsens ordförande och vice ordförande för perioden 2024-2025.

§5 Val av revisorer för räkenskapsåren 2024-2027

§6 Bokslut och verksamhetsberättelse för år 2023

§7 Godkännande av arvodesstadga

§8 Förbundsdirektörens uppsägning

§9 Information/diskussion

10§ Sammanträdets avslutande

Enligt Jomala kommuns koncerndirektiv punkt 4.1.2 beslutar kommunstyrelsen vem som ska representera kommunen i kommunalförbundens styrelse. Utöver det stadgas i koncerndirektivet punkt 4.3 att kommunstyrelsen ger anvisningar till kommunens representanter. Gällande vem som utses till förbundsstyrelsen stadgas nedanstående.

Personer som väljs att företräda kommunen i samfundens förvaltningsorgan förväntas ha sakkunskap och förmåga att bedöma ledningens verksamhet i samfundet utgående från verksamhetsidén, strategierna och resultatet av verksamheten i förhållande till de uppställda målen.

Företrädarna ska även kunna hålla sig à jour med utvecklingen inom branschen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar om vilka direktiv som ska ges gällande personvalen. Gällande förslag till arvodesstadga beslutar kommunstyrelsen att förslaget kan godkännas.

Dnr: BRNÄLD 5/24

80

**KONFIDENTIELLT ÄRENDE - RÄTTELSEYRKANDE BESLUT
OM NÄRSTÅENDEVÅRD**

KST § 80/22.4.2024:

Ärendet behandlas sekretessbelagt i enlighet med Offentlighetslag (2021:79) för Åland 21 § punkt 15 och 16.

81

SAMMANTRÄDETS AVSLUTANDE

Sammanträdet avslutas kl. xx.

./.

Besvärсанvisning, enligt bilaga:
Bilaga 1.
